

Lokal arbetsplan/ plan mot kränkande behandling läsår 2021/2022

Förskolan Björkbacken Sunne kommun

SUNNE | VÄRMLAND

Innehåll

Presentation av förskolan Björkbacken.....	3
Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:	4
Vision för förskolan, Sunne kommun	4
Leken	4
Systematiskt kvalitetsarbete	4
Kunskapsutveckling	4
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	5
Tillgänglig lärmiljö.....	5
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	5
Ledarskap.....	6
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	6
Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	8
Aktiva åtgärder mot diskriminering.....	8
Plan mot kränkande behandling.....	9
Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	9
Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	10
Pedagogisk planering språk	12
Bilaga	14
Vad avses med begreppet diskriminering?	14
(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)	14
Vad är kränkande behandling?.....	14
Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800	14

Presentation av förskolan Björkbacken

Förskolan Björkbacken är en förskola med två avdelningar Norrgården och Sörgården. På båda avdelningarna finns barn i åldrarna 1-5 år. På förskolan jobbar sex pedagoger fördelat på 37 barn.

Det som pågår just nu på förskolan Björkbacken är ett arbete med

- tillgänglig lärmiljö och kunskapsutveckling,
- ledarskap,
- skapande och estetiska uttryckssätt och
- främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Vi lägger stor vikt vid språk och kommunikation. Förskolan är med i Skolverkets satsning SKUA, som står för Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Under året kommer vi även att ingå i arbetet med specialpedagogik för lärande.

Vi arbetar också för hållbarhet i vårt pedagogiska förhållningssätt och våra lärmiljöer.

Vi vill skapa en positiv och kreativ miljö, både fysiskt och psykiskt där utveckling kan ske över tid.

Vi använder oss av tematiskt lekpedagogiskt arbetssätt där lek, fantasi och värdegrundsarbete är grunden i det pedagogiska arbetet. Vårt tema under läsåret är Pettsson och Findus. Vi lägger ut dokumentation från verksamheten på Haldor så att vårdnadshavarna kan få insyn och delaktighet i sina barns utbildning.

Vi på Björkbacken arbetar utifrån systematiskt kvalitetsarbete dvs. planering - uppföljning- utvärdering och utveckling. Detta kan ni se i våra dokumentationer t.ex. barnloggar, våra pedagogiska planeringar och likabehandlingsplanen.

Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:

Respekt - Utveckling - Professionalism

Vision för förskolan, Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen *En förskola för alla*. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning med anpassat barnantal i grupperna utifrån ålder, styrkor och behov. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

Leken

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa.

För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell.

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

Språkutveckling är fokusområde läsåret 21/22.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.

Nuläge: På Björkbacken tar vi tillvara på barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Samspel, lek och samtal med barnen, förväntanssamtal, utvecklingssamtal, barnloggar, inskolningssamtal och överskolningssamtal är viktiga källor till information. Detta ligger som grund då vi planerar vår undervisning och barnens utbildning. Omsorg, utveckling och lärande är de tre viktiga områden som tillsammans utgör utbildningen. Undervisningen sker i målstyrda processer under hela dagen. Vi följer och dokumenterar barnens lärande och utveckling för att kunna stötta och utmana dem vidare, både individuellt och i grupprocesser.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

Vi behöver bli bättre på att få en mer regelbundenhet i att uppdatera våra barnloggar. Vi arbetar för att alla pedagoger ska ta ett jämnare ansvar för att skriva reflektionsunderlag så att det sker oftare. Viktigt att vi skriver med en analys eller en frågeställning utifrån det vi observerat eller gjort.

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande och främjande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling lärande, lek och kommunikation.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.

- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsoteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.

Nuläge: Vi arbetar aktivt med olika hjälpmedel för att stötta och utveckla kommunikation. TAKK, bildstöd i form av bildscheman, bildsnurror och känslokartor används med barnen. Genom att vara nära barnen fysiskt och vara känslomässigt tillgängliga så skapar vi trygga relationer som är grunden för att barnen ska kunna delta och utvecklas. Genom att delta i lek tillsammans med barnen stöttar vi alla barns tillgång till lek och gemenskap, vilket är viktigt för att alla barns självbild. I vårt förhållningssätt ligger att se barnens lika rätt att delta utifrån sina förutsättningar och möjligheter, och att alla barn ska ges möjligheter att lyckas.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

Vi strävar efter att utveckla hur och när vi delar upp barngruppen och hur vi skapar förutsättningar för mindre grupper för lek och andra aktiviteter.

Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.

- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån läroplan och skollag och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

Nuläge: Vi är i uppstarten av ett nytt tema som kommer att fortlöpa under läsåret och kanske längre. Vi ser barnens engagemang och driv som viktiga.

Våra förutsättningar med en hög andel förskollärare och en hög kompetens och utvecklingsvilja i personalgruppen ger oss goda möjligheter att arbeta med en hög kvalitet. Det ger oss möjlighet att utveckla en samsyn kring barnens lärande och i hur vi utvärderar utbildningen. Det gör det dessutom lättare att ta hand om och vägleda nya människor som kommer in i arbetslaget; vikarier, resurser eller studenter.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

Vi strävar efter att fördjupa arbetet med utvecklande frågor, både med barnen och mellan varandra i personalen.

Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön
- Uppmuntra och ge förutsättningar för många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor
5. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker
6. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Nuläge: Vi har barn i barngruppen med varierande funktionsförutsättningar. Vi har uppmärksammat att det medför utmaningar för hur barnen inkluderas och hur vi kan skapa en tillgänglig lärmiljö. Vi ser ofta omtanke, hänsyn och välvilja mellan barn. Vi hör reflektioner bland de äldre barnen kring olikheter, likheter och behov, men övervägande positivt.

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra, och
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en tillgång i gruppen. För barns långsiktiga utveckling och självbild är känslan av tillhörighet väsentlig. Dessutom är förståelsen och acceptansen för våra olika olikheter central i förskolans värdegrund och en förutsättning i ett demokratiskt samhälle.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

Vi tittar efter inkludering i handling och språkliga reflektioner. Vi observerar lek och är uppmärksamma på att alla barn har tillgång till lek och kan utöva ett reellt inflytande över sin vardag.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

Att utveckla verbalt språk och alla former av kommunikativa redskap är viktigt för att öka sin delaktighet. Vi stöttar barnen i att förmedla vad de vill och tolka vad andra vill.

Tillgänglig lärmiljö:

Vi använder bildstöd för att öka tydligheten för barnen. Vi arbetar också med att dela upp barngruppen och att delta i leken för att skapa tillgänglighet. Genom att arbeta med ett gemensamt lekpedagogiskt tema som ger rika tillfällen till lek i olika konstellationer och på många olika sätt ger vi förutsättningar för alla barn att delta i gemensam lek.

Ledarskap:

Vi arbetar med att ge barnen strategier för att komma med i lek och att läsa av och ge varandra leksignaler för att skapa en gemensam lekidé. Vi skapar mindre lekgrupper för att ge alla barn möjlighet att lyckas.

Uppföljning:

Reflektionsprotokoll och barnloggar

Utvärdering

Fortlöpande på avdelningsplanering.

Pedagogisk planering språk

Nuläge:

Vi har en stor spridning inom den språkliga kompetensen i vår barngrupp. Många av barnen behöver stöd i att hitta alternativa och kompletterande sätt att kommunicera. Några har ett väl utvecklat ordförråd och kan föra längre dialoger där de kan resonera, argumentera, diskutera och reflektera. Medan några andra har en begränsad tillgång till att uttrycka sig i verbala språket och använder sig då i olika utsträckning av kroppsspråk och bildstöd. Vi arbetar också med att locka alla barn att delta och få förutsättningar att lyckas. Vi har många böcker tillgängliga i verksamheten. Ugglo ger möjligheter att arbeta med flera språk för att lyfta och stötta barnens modersmål och flerspråkighet.

Under förra läsåret påbörjade vi pedagoger Skolverkets satsning Skua- Språk och utvecklande arbetssätt och en förskola för alla. Detta fortsätter under detta läsåret och bygger på tillgänglig lärmiljö och ett stöttande förhållningssätt som pedagog där man utmanar och stöttar varje enskilt barn utifrån deras proximala utvecklingszon.

Utifrån vår utvärdering från förra läsåret så såg vi att: Genom reflekterande frågor -varför gör den så, hur känner den sig här, hur ser man det, hur kunde det ha blivit om... osv ser vi att barnen utvecklar sina förmågor att resonera, reflektera och analysera, dvs en förflyttning uppåt.

Vi ser också att det är viktigt att stöttnen når barnen där de är, men också att flera barn på ganska olika kognitiva nivåer kan utvecklas i en och samma undervisning förutsatt att de inte är för många.

Just nu fokuserar vi på ordförråd och kommer att ha fokusord i hallsituationen där vi kommer att göra en ögonblicksforskning och filma oss själva som pedagoger och därefter analysera oss och vår stöttning.

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften, (Lpfö18)

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Att varje barn ska kunna göra sig förstådda och kommunicera. De ska även känna sig delaktiga, kunna påverka, uttrycka sig, vara självständig och på lång sikt delta i det demokratiska samhället.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barnen tar initiativ till icke verbal kommunikation, genom tex kroppsspråk
- Alla barnen tar initiativ till verbal kommunikation utifrån sin förmåga och vi stöttar och utmanar därifrån vidare
- Alla barn tar stöd hos den vuxne och hos andra barn med en högre språklig kompetens

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

Som vi även skrev i vår ped.plan för diskrimineringsgrunderna så jobbar vi för:

- Att utveckla verbalt språk och alla former av kommunikativa redskap är viktigt för att öka sin delaktighet. Vi stöttar barnen i att förmedla vad de vill och tolka vad andra vill.
- Vi planerar vår undervisning och utbildning utifrån ett stöttande förhållningssätt där språk och kommunikation är i fokus i allt vi gör. Kommunikationen är grunden till att göra sig förstådd och att utvecklas och lära vidare.

Tillgänglig lärmiljö:

Vi ska än mer använda oss av våra bildknippor, bildstöd och pratkartor. Vi kommer att använda oss av fokusord som ska vara stöttande i språkutvecklingen utifrån varje enskilt barns proximala utvecklingszon och i deras samspel med sina kompisar och oss pedagoger. Vi kommer arbeta utifrån mindre lekgrupper med scaffolding i fokus.

Ledarskap:

Vi kommer att analysera oss själva och vår undervisning med hjälp av ögonblicksforskning. Skua ”tänket” och vårt förhållningssätt leder till att vi ställer utmanande frågor och stöttar. Vi möjliggör till mindre lekgrupper där leken kan få vara ”fredad”.

Uppföljning:

I barnloggarna och i reflektionsunderlagen följer vi barnens utveckling ur ett relationellt perspektiv och språkligt perspektiv.

Utvärdering:

Fortlöpande på avdelningsplaneringar.

Bilaga

Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.